

RUNDVEEHOUDERIJ: LAGERE MELKPRIJS, HOGERE VLEESOPBRENGSTEN*Jakob Jager*

Melkveehouders hebben in 2002 te maken met een fors lagere melkprijs dan in 2001. De gemiddelde melkprijs zal nauwelijks hoger liggen dan 34,00 euro per 100 kg. Hier staan weliswaar iets hogere veeopbrengsten tegenover, maar dat kan toch niet voorkomen dat de opbrengsten per koe lager uit zullen vallen dan in 2001. De toegerekende kosten, zoals voer en gezondheidszorg, zijn juist hoger dan vorig jaar, vooral door een hoger prijsniveau. Een klein winstpuntje wordt gepakt door hogere slachtpremies en een lagere kunstmestprijs. Het saldo per koe zal uiteindelijk 3% dalen, tot ongeveer 2.220 euro (tabel 1).

In de melkveehouderij is de laatste jaren een flinke schaalvergroting gaande, waardoor het gemiddelde melkveebedrijf voortdurend in omvang toeneemt. Door die ontwikkeling vallen de opbrengsten op bedrijfsniveau ondanks de melkprijsdaling toch hoger uit dan in 2001 (tabel 2). Bij een deel van de vaste kosten worden efficiencyvoordelen behaald, maar door prijsstijgingen en extra kosten voor de aangekochte quota, zijn de totale kosten per bedrijf toch 8% hoger. De rentabiliteit (opbrengsten-kostenverhouding) loopt al met al ruim 4 procentpunten terug, tot 76.

Het inkomen ontwikkeld zich navenant: er resteert ongeveer 19.000 euro per ondernemer als gezinsinkomen uit bedrijf. Bij dat niveau worden er gemiddeld nog net besparingen gerealiseerd. De resultaten liggen hiermee duidelijk onder het langjarig gemiddelde.

Tabel 1 Saldoberekening rundveehouderij (in euro per melkkoe) op melkveebedrijven

	2001	2002 (r)	Mutatie (%)
Opbrengsten	3.056	3.010	-2
w.v. melk	2.743	2.661	-3
overig	313	349	+12
Toegerekende kosten	771	791	+3
Saldo	2.285	2.219	-3

Tabel 2 Opbrengsten en kosten per bedrijf, bedrijfsresultaten (pb) en inkomen en besparingen op melkveebedrijven (x 1.000 euro)

	2001	2002 (r)	Mutatie (%)
Melkkoeien per bedrijf	55,70	58,20	+4
Ondernemers per bedrijf	1,43	1,45	+1
Opbrengsten	188,0	192,0	+2
w.o. melk	153,0	155,0	+1
omzet en aanwas rundvee	11,5	14,0	+22
Kosten (pachtbasis)	233,5	252,0	+8
w.o. arbeid	74,5	79,5	+7
overige bewerkingskosten	33,5	36,5	+9
directe kosten rundveehouderij	43,0	46,0	+7
grond en gebouwen (pb)	33,0	36,0	+9
quotumkosten	22,0	24,0	+9
Opbrengsten-kostenverhouding (pb)	80,5	76,0	-6
Gezinsinkomen uit bedrijf per ondernemer	25,0	19,0	-24
Besparingen per bedrijf	10,5	2,0	-81

Verbetering resultaat vleesstieren

Behalve het aantal melkveehouders, loopt ook het aantal vleesstierenhouders sterk terug. Deze ondernemers hebben in 2002 te maken met een herstel van de resultaten. De verkochte stieren brachten gemiddeld 17% meer op dan in 2001. Ook in de slachtpremies zat nog een plusje. De hogere prijs van het uitgangsmateriaal en van kracht- en ruwvoer werkten negatief door, maar de voerwinst zal toch circa 125 euro per gemiddeld aanwezige stier oplopen.

Ook de resultaten in de schapenhouderij hebben zich positief ontwikkeld. Een deel van de consumenten in de EU koos voor schapenvlees in plaats van rundvlees. Daarnaast moest Engeland vanwege de MKZ de export van lammeren naar de andere EU-landen tijdelijk staken in 2001. Hierdoor blijven de prijzen van lams- en schapenvlees goed. In 2002 zet het herstel van de resultaten zich nog iets door. De omzet en aanwas blijft gelijk (tabel 3), bij een hogere ooi-premie. De totale opbrengsten per ooi zullen door deze ontwikkelingen met 9% stijgen. De totale toegerekende kosten lopen licht op, maar er resteert toch een hoger saldo dan in 2001.

Tabel 3 Opbrengsten, toegerekende kosten en saldo schapenhouderij, voor bedrijven met meer dan 25 ooiën (in euro per gemiddeld aanwezige ooi)

	2001	2002 (r)	Mutatie (%)
Opbrengsten	133	146	+10
w.v. omzet en aanwas	112	112	0
premie	10	23	+135
overig	11	11	0
Toegerekende Kosten	35	36	+2
w.v. voeder	19	19	+1
overig	16	17	+3
Saldo	98	110	+13

Meer informatie:

Rapport *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens in 2002*